
OBSAH

ÚVOD	11
1/ VYMEZENÍ HRAČKY A HRY DÍTĚTE V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU	13
1.1 Hra jako prostředek poznávání, učení a prožívání	15
1.2 Hračka jako významný prvek hry i učení	16
2/ UČITEL A DÍTĚ JAKO HLAVNÍ AKTÉŘI HRY V PROSTŘEDÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	21
2.1 Způsobilost a kompetence učitele ve vztahu ke hře	21
2.2 Učitel jako organizátor prostředí a podmínek hry v mateřské škole	22
2.3 Zapojení učitele do hry dětí	24
2.4 Hra pohledem dítěte jako nejdůležitějšího aktéra	26
2.5 Dítě jako aktivní tvůrce hry	27
2.6 Dítě a hračka	29
2.7 Dítě jako pasivní příjemce hry	29
3/ TEORETICKÉ PŘÍSTUPY KE HŘE DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	31

4/ POHLED NA HRU A HRAČKU Z HLEDISKA ROZVOJE DÍTĚTE	37
4.1 Osobnostně sociální rozvoj dítěte	37
4.2 Kognitivní rozvoj dítěte	41
4.3 Emoční rozvoj dítěte	41
4.4 Motorický rozvoj dítěte	43
5/ VÝZKUMNÁ STRATEGIE	45
5.1 Výzkumný vzorek	46
5.2 Metody sběru a analýzy dat	52
5.3 Etika výzkumu	55
6/ VOLBA HRAČEK	57
6.1 Otázky, otázky	58
6.2 Způsob výběru hračky	60
6.3 Radost z hračky	60
6.4 Rozvážný pozorovatel	61
6.5 Vítěz první volby	62
6.6 Hračky nejméně volené	63
6.7 Podmínění zájmu	63
6.8 Volba hraček v průběhu	66
6.9 Holka nebo kluk	67
6.10 Učitel v pozadí	68
7/ PRŮBĚH HRY S OVĚŘOVANÝMI HRAČKAMI	71
7.1 Objevení prvku hračky	72
7.2 Modifikace hry a hračky	73
7.3 Potřeba návodu	76
7.4 Komunikace dětí při hře	78

8/ HRAČKY A HRA OČIMA DÍTĚTE	83
8.1 Oblíbená hračka	83
8.2 Když není hračka potřebná	85
8.3 Zakázané přání	86
8.4 Paní učitelka ve hře	87
8.5 Hra versus činnost	88
8.6 Specifika dětí mladších tří let	88
8.7 Hračka jako obtížné téma k hovoru	89
8.8 Aktuální podnět	90
9/ POHLEDY UČITELEK NA HRAČKY	91
9.1 Staré versus nové hračky	93
9.2 Jak si děti hrají?	93
9.3 Co nám chybí	95
9.4 Hračky pro „dvouletáky“	96
9.5 Proč je tady učitel?	96
9.6 Hra jako problém	97
10/ LIMITY VÝZKUMU A DISKUSE	99
ZÁVĚR	103
SUMMARY	105
LITERATURA	107
SEZNAM ZKRATEK	112
PŘÍLOHA I: POPIS OVĚŘOVANÝCH HRAČEK A HER	113
PŘÍLOHA II: INFORMOVANÝ SOUHLAS RODIČE	119